

МЕНЕДЖМЕНТ

DOI: 10.25140/2410-9576-2020-2(21)-163-169

УДК 334.723.008.8(477)

JEL Classification : L32

Л. В. Сероклин, здобувач

**РЕАЛІЗАЦІЯ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН В ДОГОВАХ КОНЦЕСІЇ
В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Анотація. Практична реалізація партнерства дасть змогу врегулювати питання, пов'язані з підтримкою державно-приватного партнерства (ДПП), створення умов для його розвитку, залучення та ефективного використання інвестицій, формування позитивного інвестиційного іміджу України та прискорення інтеграції в світову економічну систему. Разом з тим, характер реалізації партнерства зумовлює появу безлічі конкретних завдань, появу нових форм взаємодії і нових механізмів державного регулювання партнерських відносин, серед яких набуває посиленої актуальності концесія.

Питання сутності партнерства між бізнесом і владою складає вагомий частину наукових досліджень, більшість з яких розкриті державно-приватним партнерством, механізмами його реалізації, формами та видами здійснення, зокрема доцільності застосування концесійних відносин.

Питання партнерства приватного бізнесу та державних інститутів розкриті у працях значного кола сучасних дослідників. Зокрема, сутність та призначення партнерських відносин, особливості реалізації державно-приватного партнерства визначені у працях Павлюк К., Варнаєвського В., Клименко А. Основні спонукальні мотиви та причини прискорення співпраці органів влади з бізнесом з огляду на обмеженість бюджетних коштів та необхідність розширення інвестиційної діяльності розкриваються у роботах Вдовенко Ю., Грищенко С., Надолишнього П., Нейкової І. та інших.

Ефективний економічний розвиток, в умовах трансформації суспільних процесів передбачає поглибленого дослідження державне регулювання партнерських відносин в Україні у частині узагальнення досвіду практичної реалізації державно-приватного партнерства органів влади й приватного секторів, та обумовлює необхідність подальших розробок у даному напрямку.

Мета статті полягає у поглибленні дослідження формування організаційно-економічних умов активізації концесійної діяльності в економіці України, що надає право органам влади вирішувати важливі завдання, одночасно скорочуючи витрати на утримання активів.

Розглянуті основні форми практичної реалізації партнерства та особливості застосування концесії як форми державно-приватного партнерства органами публічної влади.

У статті наведені практичні здобутки досвіду реалізації партнерських відносин в Україні за основними сферами застосування. Вироблено пропозиції щодо удосконалення регулювання партнерства для розвитку національної економіки України.

Ключові слова: концесія; партнерство; державне регулювання; державно-приватне партнерство.

Актуальність теми дослідження. Умови сучасних трансформаційних перетворень вимагають від суспільства переосмислення взаємодії між основними учасниками соціально-економічних процесів, у першу чергу шляхом налагодження партнерських відносин між бізнесом та владою. Особливо важливим такий напрям партнерських відносин стає для управління об'єктами державної власності щодо яких на національному рівні малоефективна приватизація. Практична реалізація партнерства може відбуватися у різних формах: від традиційної оренди об'єктів державної власності до застосування публічно-приватного партнерства.

Основою регулювання партнерських відносин в національному середовищі є нормативні документи, якими закладені базові напрями стимулювання розвитку співпраці між державним та приватним сектором з метою підвищення конкурентоспроможності економіки країни та залучення інвестицій в економіку України. Варто відмітити, що практична реалізація партнерства дасть змогу врегулювати питання, пов'язані з підтримкою державно-приватного партнерства (ДПП), створення умов для його розвитку, залучення та ефективного використання інвестицій, формування позитивного інвестиційного іміджу України та прискорення інтеграції в світову економічну систему.

Разом з тим, характер реалізації партнерства зумовлює появу безлічі конкретних завдань, появу нових форм взаємодії і нових механізмів державного регулювання партнерських відносин, серед яких набуває посиленої актуальності концесія.

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми. Питання сутності партнерства між бізнесом і владою складає вагомий частину наукових досліджень, більшість з яких розкриті державно-приватним партнерством, механізмами його реалізації, формами та видами здійснення, зокрема

МЕНЕДЖМЕНТ

доцільності застосування концесійних відносин. Ці та інші питання партнерства приватного бізнесу та державних інститутів розкриті у працях значного кола сучасних дослідників. Зокрема, сутність та призначення партнерських відносин, особливості реалізації державно-приватного партнерства визначені у працях Павлюк К., Варнавського В., Клименко А. Основні спонукальні мотиви та причини прискорення співпраці органів влади з бізнесом з огляду на обмеженість бюджетних коштів та необхідність розширення інвестиційної діяльності розкриваються у роботах Вдовенко Ю., Грищенко С., Надолишнього П., Нейкової І. та ін.

Основу законодавчого регулювання партнерства в Україні формують Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 р. № 2404-VI [6] та Закон України «Про концесію» від 03.10.2019 р. № 155-IX [7].

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Водночас потребує поглибленого дослідження державне регулювання партнерських відносин в Україні у частині узагальнення досвіду практичної реалізації державно-приватного партнерства органів влади й приватного секторів.

Постановка завдання. Мета статті полягає у поглибленні дослідження формування організаційно-економічних умов активізації концесійної діяльності в економіці України, що надає право органам влади вирішувати важливі завдання, одночасно скорочуючи витрати на утримання активів.

Виклад основного матеріалу дослідження. дослідження Світового банку про глобальний розвиток [4] визначили важливість налагодження партнерства у розвитку країн з огляду на обмеженість результатів поширеної моделі “держави загального добробуту”, яка не спроможна забезпечувати повний набір необхідних населенню суспільних благ і послуг. Вичерпання монопольного впливу держави на продукування суспільних благ значною мірою потребує розвитку ринкових основ взаємодії між всіма учасниками економічної системи. І саме за партнерства між державним та приватним секторами, функції кожного учасника досягатиметься ефективність поєднання технологій, досвіду ресурсів та можливостей у повному обсязі. В економічній сфері вирішальну роль буде відігравати розвиток різноманітних форм партнерства, які зазвичай поєднані поняттям державно-приватного партнерства (ДПП).

Відповідно до Закону України № 2404-VI “Про державно-приватне партнерство” партнерські відносини можуть бути реалізовані через: концесійний договір; договір управління майном; договір про спільну діяльність, інші договори, що містять елементи різних договорів (змішаний договір), умови яких визначаються відповідно до цивільного законодавства України [6, ст. 5].

Отже, державно-приватне партнерство у господарській практиці реалізується у різних формах: виконання робіт і надання послуг, управління, постачання продукції для державних і суспільних потреб, договори технічної допомоги; концесії, фінансовий лізинг, оренда, угоди про розподіл продукції, партнерство у політичній сфері тощо.

Слід відмітити, що при реалізації проектів ДПП використовуються різноманітні варіанти регулювання співпраці структур держави та приватного бізнесу. Відмінності між ними формуються залежно від обсягу наданих прав власності приватному партнеру, інвестиційних зобов'язань сторін, принципів розподілу ризиків між партнерами, відповідальності за проведення різних видів робіт.

У більшості випадків, в країнах Європи через механізм партнерства були створені різні інфраструктурні об'єкти. Зокрема, у Фінляндії були побудовані центральні автошляхи, в Португалії – реконструйовані аеропорти та регіональні дороги, у Франції – оновлено мережі водопостачання та побудовані швидкісні автомагістралі. В межах такого партнерства на практиці використовувалися й концесійні угоди не лише при спорудженні автострад, автостоянок, забезпеченні централізованим тепlopостачанням, але й у сферах національної оборони, освіти, міського громадського транспорту тощо. На умовах концесії приватний бізнес проектує й будує лікарні, школи та інші громадські об'єкти, якими згодом керує.

Таким чином, ДПП – це співробітництво, що орієнтоване на належне утримання об'єктів, надання якісних послуг населенню, розподіл ризиків між сторонами, які найбільшою мірою здатні їх контролювати. Використання ДПП є не лише формою фінансування та створення об'єктів інфраструктури, а й повноцінним залученням приватного партнера до секторів, в яких

МЕНЕДЖМЕНТ

послуги традиційно надає держава. Так, відповідно до Закону України “Про державно-приватне партнерство” цей механізм поширюється на такі сфери, як пошук, розвідка родовищ корисних копалин та їх видобування; виробництво, транспортування й постачання тепла та розподіл і постачання природного газу; будівництво та/або експлуатація автострад, доріг, залізниць, злітно-посадкових смуг на аеродромах, мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітенів, морських і річкових портів та їх інфраструктури; машинобудування; збір, очищення та розподілення води; охорона здоров'я; туризм, відпочинок, рекреація, культура та спорт; забезпечення функціонування зрошувальних і осушувальних систем; оброблення відходів; виробництво, розподілення та постачання електричної енергії; управління нерухомістю [6].

Партнерство бізнесу та влади за своїм змістом подібне до реалізації традиційних проєктів. Однак, суттєвою відмінністю варто відзначити особливості розподілу ризику між публічним та приватним партнерами. Приватний партнер приймає на себе ризики, пов'язані з проєктуванням, будівництвом, фінансуванням, експлуатацією та обслуговуванням відповідного об'єкту, тоді як державний партнер приймає на себе регуляторні та політичні ризики.

Узагальнення теоретичного і практичного досвіду підтверджує тезу, що ДПП реалізує нову якість управлінських функцій держави. Тут слід відзначити два важливі аспекти.

Перший аспект пов'язаний з переосмисленням функцій держави в умовах активного поширення ринкових відносин у сферу публічно-майнових відносин на основі їх структурування. Особливо наочно такий стан справ характерний при реформуванні природних монополій, у ході якого диференціюється широкий спектр функцій, які передаються приватному бізнесу. Це стосується також і змін, що відбуваються у сфері продукування та розподілу суспільних благ. Низку традиційних благ населення повністю або частково оплачує самостійно, отримуючи відповідні платні послуги від приватних учасників (освіта, охорона здоров'я, житлово-комунальні послуги, культура). А отже пряме забезпечення державою суспільних благ через власні державні інститути заміщується гарантуванням їх достатності та якості.

Другий аспект відображає перерозподіл часток державного та приватного у структурі публічних інтересів, тобто участь приватного бізнесу у створенні та розподілі суспільних благ. На сьогодні в розвинутих країнах під дію публічного права підпадають об'єкти державної власності, публічні служби, природні ресурси й окремі види монопольної діяльності держави. Публічна власність належить суспільству в цілому і нікому окремо. Держава забезпечує збереження необхідного обсягу свого контролю у партнерських відносинах з приватним бізнесом за кожним окремим проєктом співпраці. Водночас держава приймає на себе зобов'язання учасника такого проєкту щодо непорушності умов контрактів і відповідальності за прийнятими зобов'язаннями. Для таких форм ДПП, як концесії та угоди про розподіл продукції, права держави, що відображають інтереси всього суспільства, не можуть бути звужені чи передані приватному бізнесу.

Базові особливості ДПП як найтипівішої практичної форми реалізації такого партнерства представлено на (Рис. 1).

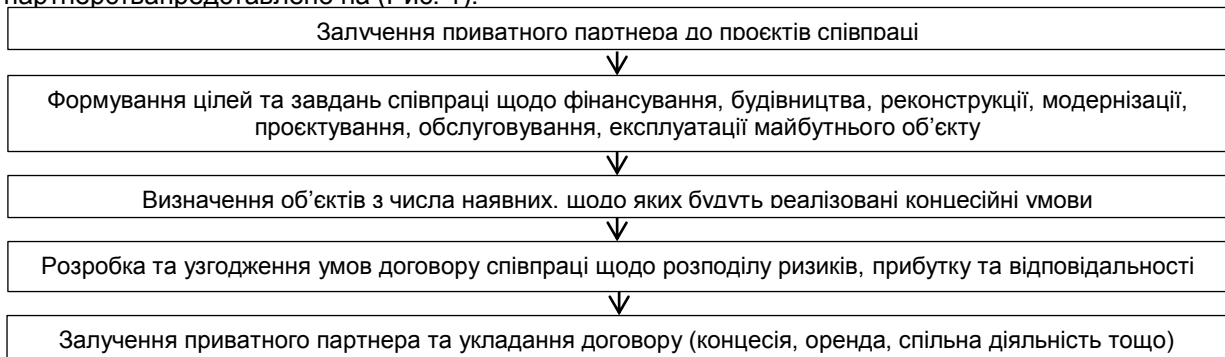

Рис. 1 Напрями практичної реалізації застосування партнерства бізнесу та влади за законодавством України

Джерело: розроблено автором

МЕНЕДЖМЕНТ

Зарубіжний досвід взаємодії державного і приватного секторів свідчить, що найбільш поширеною формою партнерства, що використовується при реалізації масштабних проектів, вважаються концесія та угоди про розподіл продукції. Однак, сфера поширення та механізми ДПП змінюються, що вимагає зміни підходів до їх регулювання.

В Україні законодавча база для регулювання розвитку партнерства між бізнесом та владою започаткована з 1999 р. щодо відносин концесії, договору про спільну діяльність, ДПП. За даними центральних та місцевих органів виконавчої влади [8] в Україні до 1 січня 2020 року на засадах ДПП укладено 187 договорів, з яких реалізуються 52 (34 договорів концесії, 16 – про спільну діяльність, 2 – інші); 135 договори не реалізуються (щодо чотирьох сплив термін дії, 18 розірвано, 113 не виконуються). Понад 40% проектів ДПП від загальної їх кількості реалізовано у сфері збирання, очищення та розподілу води (всього 21 угода: 10 – Миколаївська обл., 4 – Київська обл., 3 – Запорізька обл., по 1 – Полтавська обл., Львівська обл., Луганська обл., Закарпатська обл.), понад 15% – у сфері виробництва, транспортування і постачання природного газу (всього 8 угод: 3 – Закарпатська обл., 2 – Донецька обл., по 1 – Чернігівська обл., Львівська обл., Житомирська обл.), понад 13% – у сфері інфраструктури (5 – Одеська обл., 1 – Івано-Франківська обл., 1 – Херсонська обл.), охорона здоров'я (1 – Львівська обл., 1 – Київська обл.), виробництво електроенергії (по 1 – Херсонська обл., Харківська обл., Миколаївська обл.), туризм (2 – Львівська обл., 1 – Кропивницька обл.,), інші сфери (всього 6 договорів: 2 – Хмельницька обл., по 1 – Одеська обл., Київська обл., Донецька обл., Запорізька обл.), пошук та розвідка корисних копалин (1 договір у Донецькій обл.), у сфері оброблення відходів (1 у Донецькій обл.).

Нині визначаються перспективні проекти та можливості залучення до них інвестицій на умовах ДПП. Зокрема, нещодавно було передано в концесію Херсонський МТП і ДП "Стивідорна компанія порту "Ольвія". Влада також збирається запропонувати інвесторам нові об'єкти для державно-приватного партнерства: морські порти, аеропорти, залізничні вокзали.

Згідно з діючими нормативними вимогами застосування ДПП має певні особливості:

- 1) ініціатива партнерства може виходити як від держави, так і від потенційного приватного партнера,
- 2) у разі програшу приватного партнера на конкурсі, є змога погодитися на партнерство на умовах найкращої пропозиції іншого претендента,
- 3) наявність інших додаткових можливостей захисту своїх інвестицій для приватного партнера, зокрема право на арбітражний розгляд спору,
- 4) можливість кредитора впливати на зміну концесіонера за умови наявності в його статутному капіталу понад 10% власності підприємства з іноземними інвестиціями.

Варто відзначити, що загальна тривалість всіх процедурних моментів практичної реалізації концесії (від визначення умов до укладення договору про концесію) між бізнесом та держави законодавчо унормовані та сумарно тривають близько року, однак на практиці вони можуть відхилитися в обидва боки.

Наприклад, тривалість процедур при концесії Херсонського МТП і ДП "Стивідорна компанія порту "Ольвія" з моменту від публікації оголошення до визначення переможця становила пів року.

Слід відмітити, що концесія є видом державно-приватного партнерства, але вона містить менший перелік державної підтримки. Зокрема, ДПП визначає право набуття часткової власності на новостворене за договором нерухоме майно, що не передбачено концесією. Натомість концесія передбачає більш деталізовану процедуру визначення приватного партнера і дає більше визначеності стосовно застосування іноземного права, якщо це не суперечить національному законодавству.

Узагальнення законодавчих основ реалізації партнерських відносин між бізнесом та владою при ДПП, дає підстави визначити основні завдання держави у цьому процесі:

- виявлення необхідності залучення до конкретних сфер економіки приватних бізнес-структур на умовах партнерства;
- розробка пропозицій і рекомендацій для партнерства з бізнесом;

МЕНЕДЖМЕНТ

- визначення ключових характеристик проектів з урахуванням суспільних інтересів, організація конкурсних процедур для відбору приватних партнерів;
- підготовка пакету документації для проектів, проведення переговорів і укладення угод з приватними партнерами;
- контроль виконання угод, моніторинг та забезпечення реалізації публічних інтересів у рамках партнерства;
- оцінка виконання умов угоди приватним партнером;
- формулювання рекомендацій для продовження або припинення договірних відносин з приватним партнером [1; 2; 5].

Таким чином, держава у сфері партнерства з приватним бізнесом здійснює регулювання у таких напрямках:

- формулює принципи та розробляє стратегію відносин бізнесу із суспільством у цілому і з публічною владою зокрема,
- забезпечує формування інституційного середовища для розробки і реалізації партнерства,
- організовує та керує державно-приватним партнерством, розробляє його форми й методи, а також конкретні механізми [3].

Слід звернути увагу, що важливим аспектом успішності будь-якої форми партнерства є правомірний поділ ризиків між партнерами. Так, в Україні ризики прорахунків як державного, так і приватного партнерів у проектах ДПП великі. Насамперед це пов'язано з подорожчанням проектів порівняно з їх первісною вартістю внаслідок як прорахунків, так й – зростання цін на сировину, матеріали, послуги.

У цьому сенсі у науковій літературі найчастіше наголошується на таких можливих ризиках партнерства:

- ризики, що покладаються на державного партнера: прострочення поставок або недотримання прийнятих нормативів при створенні об'єкту, ризик зміни попиту на продукт проекту ДПП;
- ризики, що покладаються на приватного партнера: несплати вимог, непогашення заборгованості в рамках проектів ДПП.

Світовий досвід доводить, що залучення приватного капіталу до партнерства, створення для нього привабливих умов порівняно зі звичайною комерційною діяльністю поряд з чітко визначеними завданнями та відповідальністю дають змогу розвитку економіки.

Висновки. Практичний досвід реалізації партнерських відносин між владою та приватним бізнесом в Україні доволі незначний, що зумовлює поглиблення досліджень у даному напрямі. Разом з тим, налагодження партнерських відносин щодо об'єктів державної та комунальної власності визначає перспективність реалізації державно-приватного партнерства у різних його формах, зокрема концесії. Насамперед, це пов'язано з існуванням значної кількості активів, які держава має змогу передати в концесію для більш ефективного їх відновлення. Однак, даний процес ускладняється необхідністю удосконалення процесу регулювання майбутніх угод, з огляду на переваги партнерства для суспільства.

У цьому сенсі варто акцентувати увагу на вирішенні низки принципів завдань. У першу чергу, процес налагодження партнерства повинен розглядатися ширше, ніж залучення приватного бізнесу до капіталомістких проектів, які держава не може самостійно реалізувати.

Окрім того, важливим аспектом є створення стабільних та транспарентних для учасників правил участі у проектах, розподілу ризиків, відповідальності для обох партнерів з чітким закріпленням їх між партнерами. Варто у даному випадку враховувати реальні інтереси обох партнерів з огляду на загальнодержавні вигоди, без шкоди інтересам кожної сторони партнерства.

Список використаних джерел:

1. Варнавский, В. Г. Государственно-частное партнерство: теория и практика / В. Г. Варнавский, А. В. Клименко, В. А. Королев. – Москва : Изд. дом Гос. ун-та. высшей школы экономики, 2010. – 287 с.
2. Вдовенко, Ю. С. Економіко-правова сутність концесії: методологічний аспект / Ю. С. Вдовенко // *Збірник наукових праць Київського університету економіки і технологій транспорту. Серія: "Економіка і управління"*.

МЕНЕДЖМЕНТ

– 2004. – Вип. 6. – С. 62-69.

3. Надолішній, П. Партнерство і міжсекторна взаємодія в державному управлінні: інституційний аспект / П. Надолішній // *Актуальні проблеми державного управління*. – 2003. – Вип. 2 (12). – С. 59-70.

4. Государство в меняющемся мире : отчет о мировом развитии 1997 г. Всемирный банк. – Москва : ПраймТасс, 1998. – 312 с.

5. Павлюк, К. В. Сутність і роль державно-приватного партнерства в соціально-економічному розвитку держави [Електронний ресурс] / К. В. Павлюк, С. М. Павлюк // *Наукові праці КНТУ. Економічні науки*. – 2010. – № 17. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення 20.08.2020 р.).

6. Закон України Про державно-приватне партнерство : від 01.07.2010 р. № 2404-VI. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> (дата звернення 20.08.2020 р.).

7. Закон України Про концесію : від 03.10.2019 р. № 155-IX – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text> (дата звернення 20.08.2020 р.).

8. Реалізація проектів державно-приватного партнерства в Україні : практич. посіб. / Ю. Гусев, Т. Бойчук, А. Хорошун та ін. – Київ, 2017. – 94 с.

9. Шилепницький П. І. Дослідження природи державно-приватного партнерства / П. І. Шилепницький // *Регіональна економіка*. – 2010. – № 3. – С. 187-194.

UDC 334.723.008.8(477)

JEL Classification : L32

L. V. Seroklyn, Degree Seeker

IMPLEMENTATION OF PARTNERSHIP RELATIONS IN CONCESSION AGREEMENTS IN CONDITIONS OF RECOVERY OF UKRAINE'S ECONOMY

Abstract. *The practical implementation of the partnership will allow to resolve issues related to the support of public-private partnership (PPP), creating conditions for its development, attracting and effective use of investments, forming a positive investment image of Ukraine and accelerating integration into the world economic system. At the same time, the nature of the partnership determines the emergence of many specific tasks, the emergence of new forms of interaction and new mechanisms of state regulation of partnerships, among which the concession becomes increasingly important.*

The question of the essence of the partnership between business and government is an important part of research, which is mostly disclosed by public-private partnership, mechanisms for its implementation, forms and types of implementation, in particular the feasibility of concession relations.

The issues of partnership between private business and state institutions are revealed in the works of a large number of modern researchers. In particular, the essence and purpose of partnership, features of public-private partnership are identified in the works of Pavlyuk K., Varnavsky V., Klimenko A. The main motives and reasons for accelerating cooperation between government and business given the limited budget and the need to expand investment activities revealed in the works of Vdovenko Yu., Grishchenko S., Nadolishny P., Neykova I. and others.

Effective economic development, in terms of transformation of social processes involves in-depth study of state regulation of partnerships in Ukraine in terms of generalization of experience in the implementation of public-private partnership between government and private sectors, and necessitates further development in this area.

The purpose of the article is to deepen the study of the formation of organizational and economic conditions for the intensification of concession activities in the economy of Ukraine, which gives the authorities the right to solve important problems, while reducing the cost of maintaining assets.

The main forms of practical implementation of the partnership and features of the concession as a form of public-private partnership by public authorities are considered.

The article presents practical achievements of experience in implementing partnerships in Ukraine in the main areas of application. Proposals for improving the regulation of partnership for the development of the national economy of Ukraine have been developed.

Keywords: *concession; partnership; state regulation; public-private partnership.*

References:

1. Varnavskiy, V. G., Klimenko, A. V., Korolev, V. A. (2010). *Gosudarstvenno-chastnoe partnerstvo: teoriya i praktika [Public-private partnership: theory and practice]*. Moscow: Izd. dom Gos. un-ta. vyssheyshkoly ekonomiki [in Russian].

2. Vdovenko, Yu. S. (2004). *Ekonomiko-pravova sutnist kontsesii: metodolohichniy aspekt [Economic and legal essence of the concession: methodological aspect]*. *Zbirnyk naukovykh prats Kyivskoho universytetu ekonomiky i tekhnolohii transportu: Seriya: "Ekonomika i upravlinnia" – Collection of scientific works of Kyiv University of Economics and Transport Technologies: Series: "Economics and Management"*, 6, 62–69 [in Ukrainian].

3. Nadolishnyi, P. (2003). *Partnerstvo i mizhsektorna vzaiemodiia v derzhavnomu upravlinni: instytutsiyniy aspekt [Partnership and intersectoral cooperation in public administration: the institutional aspect]*. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia – Actual problems of public administration*, 2(12), 59–70 [in Ukrainian].

4. *Otchet o mirovom razvitii 1997 g. "Gosudarstvo v menyayushchemsya mire"*, Vsemirnyy bank [World Development

МЕНЕДЖМЕНТ

Report 1997. A State in a Changing World, World Bank. (1998). Moscow: PraymTass [in Russian].

5. Pavliuk, K. V., Pavliuk, S. M. (2010). Sutnist i rol derzhavno-pryvatnoho partnerstva v sotsialnoekonomichnomu rozvytku derzhavy [The essence and role of public-private partnership in the socio-economic development of the state]. *Naukovi pratsi KNTU. Ekonomichni nauky – Scientific works of KNTU. Economic sciences*, 17, 10-19. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2010_17_4 [in Ukrainian].

6. Zakon Ukrainy "Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo" : vid 01.07.2010 r., № 2404-VI [Law of Ukraine "On public-private partnership" from 01.07.2010, № 2404-VI]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> [in Ukrainian].

7. Zakon Ukrainy "Pro kontsesiiu" : vid 03.10.2019 r., № 155-IX [Law of Ukraine "On the concession" from October 3 2019, № 155-IX]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text> [in Ukrainian].

8. Husiev, Yu., Boichuk, T., Khoroshun, A., et al. (2017). *Realizatsiia proiektiv derzhavno-pryvatnoho partnerstva v Ukraini [Implementation of public-private partnership projects in Ukraine]*. Kyiv [in Ukrainian].

9. Shylepnytskyi, P. I. (2010). Doslidzhennia pryrody derzhavno-pryvatnoho partnerstva [Research of the nature of public-private partnership]. *Rehionalna ekonomika – Regional economy*, 3, 187–194 [in Ukrainian].

Надійшла 19.11.2020

Бібліографічний опис для цитування :

Сероклин Л. В. Реалізація партнерських відносин в угодах концесії в умовах відновлення економіки України. *Науковий вісник Полісся*. 2020. № 2 (21). С. 163-169.

**Сероклин
Людмила Вячеславівна**

здобувач, Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая;
<https://orcid.org/0000-0001-5546-436>;

**Seroklyn
Lyudmyla Viacheslavivna**

E-mail: lyudmyla.seroklyn@ukr.net;
Degree Seeker, Academician Y. Bugay International Scientific and Technical University;
<https://orcid.org/0000-0001-5546-436>;
E-mail: lyudmyla.seroklyn@ukr.net.